

Дело C-392/19**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

21 май 2019 г.

Запитваща юрисдикция:

Bundesgerichtshof (Германия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

25 април 2019 г.

**Ответник в първоинстанционното производство и жалбоподател в
ревизионното производство:**

VG Bild-Kunst

**Ищец в първоинстанционното производство и ответник в ревизионното
производство:**

Stiftung Preußischer Kulturbesitz

Предмет на главното производство

Нарушение на авторското право чрез фрейминг („framing“)

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Тълкуване на правото на Съюза, член 267 ДФЕС

Преюдициален въпрос

Представлява ли поставянето на уебсайт на трето лице посредством фрейминг на произведение, което се намира на разположение на свободно достъпен уебсайт със съгласие на притежателя на правата, публично разгласяване на произведението по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29/ЕО, ако това поставяне се осъществява при заобикаляне

на мерките за защита срещу фрейминг, предприети или разпоредени от притежателя на правата?

Посочени разпоредби от правото на Съюза

Харта на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), и по-специално член 11

Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество, и по-специално член 3, параграфи 1 и 3

Директива 2014/26/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година относно колективното управление на авторското право и сродните му права и многотериториалното лицензиране на правата върху музикални произведения за използване онлайн на вътрешния пазар, и по-специално член 16

Посочени разпоредби от националното право

Gesetz über die Wahrnehmung von Urheberrechten und verwandten Schutzrechten (Закон за управлението на авторското право и сродните му права, наричан по-нататък „UrhWG“), и по-специално член 11, параграф 1 (отменен, считано от 1 юни 2016 г.)

Gesetz über die Wahrnehmung von Urheberrechten und verwandten Schutzrechten durch Verwertungsgesellschaften (Закон за управлението на авторското право и сродните му права чрез организации за колективно управление на права, наричан по-нататък „VGG“), и по-специално член 34, параграф 1

Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (Закон за авторското право и сродните му права, наричан по-нататък „UrhG“), и по-специално член 15, параграф 2, член 19a

Кратко представяне на фактическата обстановка и на производството

- 1 Ищецът е носител на правата върху Deutsche Digitale Bibliothek (Германска дигитална библиотека, наричана за краткост „DDB“). Той предлага онлайн платформа, която свързва немските културни и научни институции. На тази онлайн платформа чрез електронни препратки (интернет връзки) е достъпно дигитализирано съдържание (цифровизирани копия), което се съхранява на уеб порталите на тези институции. Самата DDB съхранява единствено миниатюрни изображения. Ако потребителят кликне върху резултат от търсенето, той стига до съответния сайт на DDB с увеличено изображение,

което може да бъде допълнително увеличено чрез активиране или използване на функцията лупа. Чрез използване на функция за търсене, потребителят може да търси целенасочено обекти, за които вече има цифровизирано копие, и да бъде препратен директно към уебсайта на доставчика на съдържание — отчасти към началната страница, отчасти към страницата на търсения обект.

- 2 Ответникът управлява авторските права на членуващите в него автори на произведения на изобразителното изкуство. Той поставя сключването на договор с ищеца за ползването на неговия репертоар от произведения под формата на миниатюрни изображения в зависимост от включването на следната разпоредба в договора: „лицензополучателят се задължава при използване на произведенията и закриляните обекти, които са предмет на договора, да прилага ефективни технически мерки за защита на тези произведения и закриляни обекти срещу фрейминг“.
- 3 Ищецът не приема тази клауза. С исковата си молба той иска да се установи, че ответникът е длъжен да сключи споразумение за ползване без посочената договорна клауза. Landgericht (Областен съд, Германия) отхвърля иска като недопустим. Подадената от ищеца въззивна жалба е уважена. По същество въззивният съд мотивира своето решение със свободния достъп до съответните произведения. С ревизионната жалба ответникът в първоинстанционното производство продължава да поддържа искането си за отхвърляне на иска.

Кратко изложение на мотивите за преюдициалното запитване

- 4 Изходът от производството по ревизионната жалба зависи от тълкуването на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29.
- 5
 1. Съгласно член 34, параграф 1 от VGG, с който в германското право се транспонира член 16 от Директива 2014/26, в качеството си на организация за колективно управление на права ответникът е длъжен въз основа на управляваните от него права при поискване да предоставя права на ползване на всяко лице при разумни условия. Условията трябва да са по-специално обективни и недискриминационни и да предвиждат подходящо възнаграждение.
- 6 Съгласно развитите от съдебната практика принципи при действието на член 11, параграф 1 от UrhWG, които продължават да се прилагат при действието VGG, дружеството за колективно управление на права по изключение не е задължено да сключи договор, ако в конкретния случай не е налице злоупотреба с монополно положение и дружеството за колективно управление на права може да противопостави на искането за предоставяне на права на ползване първостепенни законни интереси. Съгласно тези принципи е необходимо да се извърши претегляне на интересите на страните, като се вземат предвид целите на закона, както и целта на

основното задължение на дружеството за колективно управление на права за сключване на договор.

- 7 2. Изходът от производството по ревизионната жалба зависи от обстоятелствата дали при претеглянето на интересите, което трябва да бъде предприето, по отношение на ответника трябва да се включи задължението му да управлява и защитава правата на неговите членове или дали не са засегнати права на членовете на ответника.
- 8 а) Като предоставяне на разположение на публиката по смисъла на член 19а от UrhG планираното от ищеца публикуване на съхраняваните от него миниатюрни изображения на защитени от авторското право произведения, които са включени в репертоара на ответника, изисква разрешение от притежателя на права, за предоставянето на което страните са преговаряли.
- 9 б) За разлика от него, считаното от ответника за нежелано поставяне на миниатюрни изображения на уебсайтовете на трети лица посредством фрейминг не представлява акт на предоставяне на разположение на публиката, тъй като не ищещът, а само лицето, което е поставило произведението в интернет и по този начин го е предоставило на разположение на публиката, взема решение дали това произведение да остане на разположение на публиката.
- 10 б) Права на членовете на ответника обаче биха били засегнати, в случай че поставянето на уебсайта на трето лице посредством фрейминг на произведение, което е на разположение на даден уебсайт със съгласието на притежателя на права, представлява публично разгласяване на произведението по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29/ЕО, ако това поставяне се осъществява при заобикаляне на техническите мерки за защита срещу фрейминг, предприети или разпоредени от притежателя на правата.
- 11 аа) Възможно е разглежданият начин на действие да наруши неназовано право на публично разгласяване. Такова право може да бъде прието при тълкуване в съответствие с Директивата на член 15, параграф 2 от UrhG, доколкото член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 предоставя права с по-широк обхват от посочените в член 15, параграф 2, второ изречение от UrhG права на публично разгласяване. Съгласно член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 държавите членки предоставят на авторите изключително право да разрешават или забраняват публичното разгласяване на техни произведения по жичен или безжичен път, включително предоставяне на публично разположение на техни произведения по такъв начин, че всеки може да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него.
- 12 бб) Разглежданото разгласяване на миниатюрни изображения на уебсайта на трето лице попада в приложното поле на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29, тъй като то се осъществява без пряк физически контакт между

- лицето, представящо или изпълняващо произведението, и публиката, до която произведението достига по този начин. Следователно става въпрос за разгласяване пред публика, която не присъства на мястото, откъдето то произхожда (вж. решения на Съда от 4 октомври 2011 г., *Football Association Premier League* и др., C-403/08 и C-429/08, EU:C:2011:631, т. 200—202, от 24 ноември 2011 г., *Circul Globus București*, C-283/10, EU:C:2011:772, т. 35 и сл.).
- 13 вв) Понятието „публично разгласяване“ предполага индивидуализирана преценка. То съдържа два елемента, а именно акт на разгласяване и публичност на разгласяването. Освен това, трябва да се отчетат няколко допълнителни критерия — по-специално ключовата роля на потребителя и съзнателния характер на неговата намеса — които не са самостоятелни и са взаимозависими. Тъй като в различните конкретни случаи тези критерии могат да се проявяват с много променлив интензитет, те трябва да се прилагат както поотделно, така и във връзка едни с други (вж. решения на Съда от 8 септември 2016 г., *GS Media*, C-160/15, EU:C:2016:644, т. 32—34, от 26 април 2017 г., *Stichting Brein*, C-527/15 EU:C:2017:300, т. 28—30, и от 14 юни 2017 г., *Stichting Brein*, C-610/15, EU:C:2017:456, т. 23—25). При необходимата съгласно посочените решения индивидуализирана преценка на спора — според запитващата юрисдикция — поставянето на миниатюрни изображения на уебсайтовете на трети лица, което се осъществява при заобикаляне на технически мерки за защита, нарушава изключителното право на публично разгласяване.
- 14 (1) Според запитващата юрисдикция е налице акт на разгласяване. С оглед на основната цел на Директива 2001/29 да осигури високо ниво на закрила на авторите (вж. съображения 4 и 9 от Директивата), понятието за разгласяване следва да се тълкува в широк смисъл (вж. съображение 23 от Директивата; решения на Съда от 13 февруари 2014 г., *Svensson* и др., C-466/12, EU:C:2014:76, т. 17, и от 8 септември 2016 г., *GS Media*, C-160/15, EU:C:2016:644, т. 29). То обхваща всяко предаване на закриляно произведение, независимо от използваните средства или технически способности (вж. решения на Съда от 4 октомври 2011 г., *Football Association Premier League* и др., C-403/08 и C-429/08, EU:C:2011:631, т. 186 и 193, от 27 февруари 2014 г., *OSA*, C-351/12, EU:C:2014:110, т. 23 и 25, и от 31 май 2016 г., *Reha Training*, C-117/15, EU:C:2016:379, т. 38). Дадено разгласяване предполага ползвателят, съзнавайки напълно последиците от своите действия — тоест умишлено и целенасочено — да предоставя достъп на трети лица до защитеното произведение, без да има значение дали третите лица използват достъпа (вж. решения на Съда от 13 февруари 2014 г., *Svensson* и др., C-466/12, EU:C:2014:76, т. 19, от 26 април 2017 г., *Stichting Brein*, C-527/15, EU:C:2017:300, т. 36, и от 14 юни 2017 г., *Stichting Brein*, C-610/15, EU:C:2017:456, т. 31). Такъв достъп се осигурява, ако на даден уебсайт се предоставят активни интернет връзки към закриляни произведения, които са публикувани на друг свободно достъпен уебсайт (вж. решения от 13 февруари 2014 г., *Svensson* и др., C-466/12, EU:C:2014:76,

т. 18 и 20, от 26 април 2017 г., Stichting Brein, C-527/15, EU:C:2017:300, т. 37, и от 14 юни 2017 г., Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, т. 32.

- 15 (2) Запитващата юрисдикция счита, че условието за публичност на разгласяването също е изпълнено (вж. решение на Съда от 13 февруари 2014 г., Svensson и др., C 466/12, EU:C:2014:76, т. 22). Понятието „публично” обозначава само неопределен брой потенциални адресати и доста голям брой лица (вж. решения от 7 март 2013 г., ITV Broadcasting и др., C-607/11, EU:C:2013:147, т. 32, от 13 февруари 2014 г., Svensson и др., C-466/12, EU:C:2014:76, т. 21, и от 27 февруари 2014 г., OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, т. 27). Във връзка с последния критерий трябва да се вземат предвид кумулативните последици, породени от предоставянето на произведенията на разположение на потенциалните адресати. В това отношение е важно да се установи колко лица имат едновременно и последователно достъп до едно и също произведение (вж. решения на Съда от 7 декември 2006 г., SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, т. 38, от 7 март 2013 г., ITV Broadcasting и др., C-607/11, EU:C:2013:147, т. 33, и от 27 февруари 2014 г., OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, т. 28).
- 16 (3) Освен това, за да бъде възприета правната квалификация „публично разгласяване“, защитеното произведение трябва да бъде разгласено, като се използва специфичен технически способ, различен от използваните дотогава, или, ако не е използван такъв способ — пред нова публика, тоест публика, която не е била вече взета предвид от носителя на авторското право при даването на разрешение за първоначалното публично разгласяване на произведението му (вж. решение от 7 декември 2006 г., SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, т. 40 и 41, решение от 18 март 2010 г., Organismos Sillogikis Diacheirisis Dimiourgou Theatrikon kai Optikoakoustikon Ergon, C-136/09, EU:C:2010:151, т. 38, решения от 4 октомври 2011 г., Football Association Premier League и др., C-403/08 и C-429/08, EU:C:2011:631, т. 197, от 7 март 2013 г., ITV Broadcasting и др., C-607/11, EU:C:2013:147, т. 39 и 24—26, от 13 февруари 2014 г., Svensson и др., C-466/12, EU:C:2014:76, т. 24, определение от 21 октомври 2014 г., BestWater International, C-348/13, EU:C:2014:2315, т. 14; вж. също и [относно препредаване по кабел] решение от 16 март 2017 г., АКМ, C-138/16, EU:C:2017:218, т. 26 и сл.). Ако никоя от двете алтернативи не е налице, няма публично разгласяване по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29/ЕО (вж. решение на Съда от 21 октомври 2014 г., BestWater International, C-348/13, EU:C:2014:2315, т. 19).
- 17 (4) Поставянето на миниатюрните изображения на уебсайтовете на трети лица посредством фрейминг не се извършва чрез специфичен технически способ, който е различен от този на първоначалното разгласяване, а напротив — чрез същия технически способ, който вече е използван за разпространението на произведението на другия уебсайт (решение на Съда от 13 февруари 2014 г., Svensson и др., т. 24, определение от 21 октомври 2014 г., BestWater International, C-348/13, EU:C:2014:2315, т. 15). В това

отношение няма значение дали при такъв акт на разпространение третото лице използва фрейминг техника и произхождащото от другия уебсайт произведение се показва в рамка чрез „поставена” интернет връзка на неговия уебсайт, така че за потребителите на неговия уебсайт остава скрита оригиналната среда на това произведение (вж. решение на Съда от 13 февруари 2014 г., Svensson и др., C-466/12, EU:C:2014:76, т. 29, определение от 21 октомври 2014 г., BestWater International, C-348/13, EU:C:2014:2315, т. 17). Ако последващото разгласяване, също като първоначалното разгласяване, е извършено по интернет, то е извършено чрез използването на един и същи технически способ (решение на Съда от 13 февруари 2014 г., Svensson и др., C-466/12, EU:C:2014:76, т. 24).

- 18 (5) Според запитващата юрисдикция поставянето на уебсайтовете на трети лица посредством фрейминг на миниатюрни изображения, което се извършва при заобикаляне на предприетите или разпоредени от притежателя на права техническите мерки за защита, представлява разгласяване пред нова публика.
- 19 В случай че на даден уебсайт се предоставят активни интернет връзки към произведения, които са свободно достъпни за всички интернет потребители на друг уебсайт без разрешение от носителя на авторското право, то публично разгласяване е налице само ако лицето, което предоставя връзките, е знаело или нормално е могло да знае за противоправния характер на публикуването на произведенията на другия уебсайт (вж. решение на Съда от 8 септември 2016 г., GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, т. 49 и 55, и от 26 април 2017 г., Stichting Brein, C-527/15, EU:C:2017:300, т. 49).
- 20 Това ограничение се основава на съображението, че интернет действително има особено значение за свободата на изразяване на мнение и на информация, гарантирана от член 11 от Хартата, и че хипервръзките спомагат за доброто функциониране на интернет, както и за обмена на мнения и на информация в тази мрежа, в която са на разположение огромни количества информация (вж. решение на Съда от 8 септември 2016 г., GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, т. 45). По-специално за частни лица, които желаят да поставят интернет връзки на други свободно достъпни уебсайтове, може да е трудно да проверят дали поставените на другите уебсайтове произведения са публикувани в интернет със съгласието на носителите на авторско право (вж. решение на Съда от 8 септември 2016 г., GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, т. 46). Функционирането на интернет би било неоснователно засегнато, ако интернет потребителите са по-предпазливи когато поставят хипервръзки към свободно достъпни на друг уебсайт произведения, тъй като могат да бъдат изложени на риска срещу тях да бъдат предявявани искове за нарушение на авторски права (вж. заключение на генералния адвокат Wathelet от 7 април 2016 г., C-160/15, GS Media, EU:C:2016:221, т. 77 и сл.) С оглед на посоченото следва да се приеме, че предоставянето на хипервръзки представлява публично разгласяване по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 само

когато съответното лице е знаело или е трябвало да знае, че поставената от него връзка осигурява достъп до незаконно публикувано в интернет произведение, тъй като например е предупредено предварително за това от носителите на авторското право (вж. решения на Съда от 8 септември 2016 г., *GS Media*, C-160/15, EU:C:2016:644, т. 49, от 26 април 2017 г., *Stichting Brein*, C-527/15, EU:C:2017:300, т. 49).

- 21 В настоящия спор миниатюрните изображения са поставени на уебсайта на ищеца с разрешение от носителите на авторското право.
- 22 В случай, че на даден уебсайт бъдат поставени активни интернет връзки към защитени от авторското право произведения, които поради ограничителни мерки са достъпни на другия уебсайт за ограничена публика с разрешение от носителите на авторското право, е налице публично разгласяване, ако интернет връзката дава възможност на интернет потребителите да заобиколят ограничителните мерки, тъй като поставянето на такава връзка представлява съзнателна намеса, без която посочените потребители не биха могли да се възползват от произведенията. В такъв случай потребителите, които с помощта на активната интернет връзка заобикалят ограничителните мерки трябва да се считат за нова публика, която носителят на авторското право не е имал предвид, когато е дал разрешение за първоначалното разгласяване (вж. решения от 13 февруари 2014 г., *Svensson и др.*, C-466/12, EU:C:2014:76, т. 31, и от 26 април 2017 г., *Stichting Brein*, C-527/15, EU:C:2017:300, т. 49).
- 23 В настоящия спор миниатюрните изображения са свободно достъпни на уебсайта на ищеца за всички интернет потребители.
- 24 Спорно е дали е налице публично разгласяване, ако на даден уебсайт (в настоящия спор: на уебсайта на трето лице) са поставени активни интернет връзки, при чието активиране в рамка на този уебсайт се показват произведения, които произхождат от друг уебсайт (в настоящия спор: уебсайта на DDB), когато тези произведения всъщност са свободно достъпни за всички интернет потребители на другия уебсайт с разрешение от носителя на авторското право, но последният е предприел или разпоредил технически мерки за защита, предназначени да предотвратят такъв достъп до произведенията, и тези мерки се заобикалят (съзнателно) с помощта на интернет връзките. Според запитващата юрисдикция на този въпрос следва да се отговори утвърдително.
- 25 При тази хипотеза носителят на авторското право е заявил съгласие само за публично разгласяване на произведенията за потребители на определен уебсайт, като е предприел или разпоредил технически мерки за защита срещу поставянето на произведенията на други уебсайтове посредством фрейминг. Когато е разрешил първоначалната мярка притежателят на права не е имал предвид публиката, която възприема произведенията посредством поставянето на други уебсайтове (вж. решение на Съда от 7 август 2018 г.,

Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, т. 35). Напротив, той е предприел мерки, за да предотврати възприемане на произведенията от тази публика. Чрез езика на интернет притежателят на права е заявил, че неговото съгласие за публично разгласяване е ограничено до потребители на определен уебсайт. Третото лице, което желае да постави миниатюрните изображения на своя уебсайт, трябва съзнателно да заобиколи тези мерки за защита с цел да покаже изображенията на своя уебсайт.

- 26 Това заключение съответства на предвидената въсображения 4, 9 и 10 защитна цел на Директива 2001/29 да осигури високо ниво на закрила в областта на интелектуалната собственост и подходящо възнаграждение за притежателите на права. Наличието на правомощие на притежателя на права да ограничи своето съгласие се подкрепя от факта, че в противен случай — в противоречие с член 3, параграф 3 от Директива 2001/29 — правото на публично разгласяване на дадено произведение в интернет на практика би се изчерпало, веднага след като със съгласието на притежателя на права произведението стане свободно достъпно на уебсайт за всички интернет потребители. На притежателя на права трябва да бъде позволено да ограничава съгласието си и поради обстоятелството, че само по този начин той може да управлява икономическата експлоатация на своето произведение и да осигури подходящо участие в неговото икономическо използване.